

**DIAGNOZA POTRZEB
ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH
W ZEPOLE SZKÓŁ
W DROHICZYNIE**

Październik 2023r.

**Zatwierdzam
Burmistrz Drohiczyzna**

Spis treści

I. Wprowadzenie

II. Organizacja diagnozy.

1. Grupa docelowa diagnozy
2. Cele diagnozy
3. Diagnozowane obszary
4. Metoda diagnostyczna.
5. Reguły interpretowania wyników ze względu na możliwości

III. Charakterystyka oddziałów przedszkolnych.

IV. Zestawienie wyników diagnozy w poszczególnych grupach wiekowych

1. Diagnoza trzylatków
2. Diagnoza czterolatków
3. Diagnoza pięciolatków
4. Diagnoza sześciolatków
5. Diagnoza całościowa- zestawienie statystyczne

V. Wnioski i rekomendacje z przeprowadzonej diagnozy.

VI. Podsumowanie

I. Wprowadzenie

Diagnoza potrzeb oddziałów przedszkolnych w Zespole Szkół w Drohiczynie w zakresie podniesienia jakości edukacji przedszkolnej jest dokumentem mającym na celu przedstawić bieżącą, rzeczywistą sytuację placówki oraz potrzeby i oczekiwania związane z jej funkcjonowaniem. Wnioski i rekomendacje z niego płynące są postawą do opracowania działań podnoszących jakość edukacji przedszkolnej.

II. Organizacja diagnozy.

1. Grupa docelowa diagnozy.

Przedszkole to, po środowisku rodzinnym, najważniejsze otoczenie, które bezpośrednio i długotrwale oddziałuje na dziecko. Dzieci zaczynają się uczyć funkcjonowania w grupie, występowania w nowej roli, poznaje zadania, przywileje i obowiązki z nią związane. Wielorakość sytuacji pozwala wskazać możliwości i trudności, z jakimi w poszczególnych obszarach mierzą się przedszkolacy.

Diagnozie poddano wszystkie dzieci uczęszczające do przedszkola w Zespole Szkół w Drohiczynie. Przeprowadzono ją w październiku 2023 roku, po zakończeniu okresu adaptacyjnego, z założeniem, że każde dziecko może we własnym tempie przystosowywać się do nowej dla niego sytuacji.

Do oddziałów przedszkolnych uczęszcza w roku szkolnym 2023/2024 84 dzieci. Grupa trzylatków liczy 18 dzieci (K-9 , M-9), czterolatków- 19 (K-12, M-7) pięciolatków- 19 (K-9, M-10), sześciolatków- 28 (K-14 , M-14).

2. Cele diagnozy:

- poznanie indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci;
- zwiększenie szans edukacyjnych dzieci;
- ewaluacja programu wspomaganie i korygowania rozwoju dziecka;
- wskazanie obszarów i umiejętności, które należy usprawnić oraz takich, na których można oprzeć wspieranie rozwoju dziecka;
- przygotowanie i dostosowanie oferty edukacyjnej do indywidualnych potrzeb dzieci;
- rozszerzenie oferty edukacyjnej przedszkoli do potrzeb dzieci uczęszczających do ośrodków wychowania przedszkolnego w obszarze integracji dzieci;
- zdiagnozowanie potrzeb nauczycieli w obszarze podnoszenia kompetencji i kwalifikacji niezbędnych do pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

3. Diagnozowane obszary;

- rozwój społeczny;
- rozwój emocjonalny;
- rozwój mowy;
- rozwój motoryki małej;
- rozwój motoryki dużej.

4. Metoda diagnostyczna.

- obserwacja w codziennej pracy- świadome, planowe i celowe spostrzeganie, rejestrowanie i gromadzenie danych. Wybór tej metody pozwala na uwzględnienie kontekstu wystąpienia danego zachowania;

- analiza rysunków i wytworów dziecka;
- analizy dokumentacji;
- rozmowy z rodzicami;
- rozmowy z nauczycielami.

5. Reguły interpretowania wyników ze względu na możliwości:

- sformułowanie propozycji działań wspierających;
- indywidualizacja pracy z dzieckiem;

III. Charakterystyka oddziałów przedszkolnych.

Oddziały przedszkolne funkcjonują przy Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Zespole Szkół w Drohiczynie., powadzonego przez Gminę Drohiczyn. Nadzór pedagogiczny nad Zespołem, w tym nad oddziałami przedszkolnymi, sprawuje Podlaski Kurator Oświaty.

Oddziały przedszkolne funkcjonują w oparciu o Statut Zespołu Szkół w Drohiczynie. Nauczyciele oddziałów przedszkolnych wchodzi w skład rady pedagogicznej Zespołu Szkół w Drohiczynie. W skład kadry pedagogicznej Zespołu wchodzi 38 nauczycieli.

Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego powstała w 1935r.. Jest to placówka o interesującej historii, ciekawej obrzędowości i istotnym umocowaniu społecznym. Oddziały przedszkolne w szkole funkcjonują od 1996r. Na przestrzeni tego czasu bardzo się rozwinęły. Zwiększyła się znacząco liczba dzieci i oddziałów. Starając się nadążać za potrzebami swoich podopiecznych, w oddziałach przedszkolnych wprowadza się nowe metody pracy. Obecnie funkcjonuje 5 grup przedszkolnych (3 –laki, 4 –latki, 5-latki i 2 grupy 6 –latków).

Ze względu na strukturę demograficzną gminy nie przewiduje się potrzeby tworzenia nowych grup przedszkolnych.

Rekrutacja do przedszkola odbywa się w na przestrzeni marzec/kwiecień. Jednak zważywszy na specyfikę placówki podejmowane są starania, aby w miarę możliwości przyjmować wszystkie zgłaszane dzieci na bieżąco w trakcie trwania roku szkolnego.

Oddziały przedszkolne mieszczą się w budynku Zespołu Szkół w Drohiczynie na poziomie parteru i I piętra. Budynek posiada wejście główne od strony północnej i wejścia podrzędne od strony południowej i zachodniej. Na terenie działki mieszczą się: budynek szkoły z halą sportową, ogrodzony plac zabaw, trawiaste boisko sportowe, chodniki, droga wewnętrzna i parking, drzewostan i tereny zielone, w tym łąka kwietna i ogród sensoryczny z domkami dla owadów i ptaków oraz oświetlenie terenu. Budynek i plac przyszkolny są objęte monitoringiem wizyjnym. Ogólny stan techniczny budynku jest dobry.

Każda sala przedszkolna wyposażona jest w meble dostosowane do ergonomii, dywan, kąciki przyrodnicze, czytelnicze, zabawki, gry planszowe, a także tablice interaktywne (zakupione w ramach projektu Przedszkolaki – Podlasiaki 2009), magneton lub głośnik przenośny. Do dyspozycji oddziałów przedszkolnych są 2 kserokopiarki (1 z czarno – biały wydrukiem i 1 kolorowym). Dodatkowo do zajęć ruchowych dzieci korzystają z Sali gimnastycznej i Sali do ćwiczeń wyposażonej w materace piankowe Wesołej szkoły, piłki, woreczki, tunele, koła hula-ho i ringo.

Zajęcia w ramach podstawy przedszkolnej odbywają się od poniedziałku do piątku przez 5 godzin dziennie. Oddziały przedszkolne realizują swoje zadania wychowawczo – edukacyjne w oparciu o Podstawę Programową Wychowania Przedszkolnego oraz Roczny plan pracy. Wszystkie działania w oddziałach przedszkolnych są organizowane z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.

Przedszkolaki oprócz codziennych zajęć edukacyjno-wychowawczych uczestniczą we wszystkich atrakcjach, uroczystościach i wydarzeniach organizowanych przez Zespół Szkół w

Drohiczynie. Są nie tylko biernymi odbiorcami, ale także często organizatorami różnych imprez. Uczestniczą w wycieczkach jednodniowych.

W szkole dzieci korzystają z posiłków przygotowywanych na szkolnej stołówce. Zachowana jest zasada żywienia, uwzględniająca także przestrzeganie diet zdrowotnych zalecanych niektórym dzieciom przez lekarza.

IV. Zestawienie wyników diagnozy w poszczególnych grupach wiekowych.

1. Diagnoza trzylatków.

a. W wyniku zastosowania wskazanych powyżej metod diagnostycznych 11 dzieci z najmłodszej grupy przedszkolnej napotyka na trudności w zakresie wskazanych do diagnozy obszarów. Stanowią oni **88 %** wszystkich uczęszczających do tej grupy.

b. Dzieci te wymagają wsparcia w więcej niż jednym obszarze. Wśród jedenaścioro dzieci z trudnościami, pięcioro wykazuje trudności w rozwoju społecznym, czworo w emocjonalnym, ośmioro w rozwoju mowy. Warto jednak pamiętać, że ich mowa cały czas się rozwija, na opanowanie prawidłowej realizacji wszystkich fonemów mają jeszcze czas. Wynik diagnozy sugeruje wzmożone działania profilaktyczne, usprawniające aparat mowy. Jedno dziecko wymaga doskonalenia sprawności ruchowej.

Istotne jest, by zwiększyć ilość zadań rozwijających motorykę małą i dużą, które mają wpływ na motorykę narządów artykulacyjnych, a tym samym na płynność i wyrazistość mowy.

rozwój	Liczba dzieci	%
społeczny	5	45%
emocjonalny	4	36%
mowy	8	72%
motoryki małej	-	-
motoryki dużej	1	9%

c. uszczegółowienie trudności

Rozwój społeczny		
1.	Nieprzestrzeganie zasad obowiązujących w grupie, ignorowanie zasad;	4
2.	Izolowanie się od rówieśników;	3
3.	Brak reakcji na polecenia nauczyciela, dorosłego	2
4.	Niechęć do aktywności proponowanych przez nauczyciela	3
5.	Konflikty w rówieśnikami;	1
6.	Zachowania agresywne;	-
7.	Trudności z koncentracją;	-
8.	Hałaśliwość	-
9.	Trudności w nawiązywaniu relacji z rówieśnikami;	-
10.	Oczekiwanie, że w sytuacji trudnej inni rozwiążą zadanie;	-

11.	Nieużywanie zwrotów grzecznościowych;	-
12.	Przeciwstawianie się innym, demonstrowanie siły fizycznej;	-
Rozwój emocjonalny		
1.	Radzenie sobie z rozstaniem z rodzicem;	2
2.	Manifestowanie swojego niezadowolenia, obrażanie się na rówieśników;	1
3.	Nieumiejętność odnalezienia się w nowej rzeczywistości;	1
4.	Płaczliwość, nadmierna reakcja emocjonalna;	1
5.	Postawa buntownicza;	-
6.	Nieśmiałość i wycofanie;	-
7.	Nadpobudliwość; obniżony nastrój i lękliwość;	-
8.	Nieumiejętność godzenia się z porażką;	-
9.	Gniew, popychanie, niszczenie w sytuacjach trudnych;	-
10.	Częsta zmiana nastroju;	-
11.	Zachowania agresywne jako reakcja na frustrację;	-
12.	Impulsywność;	-
13.	Reakcje emocjonalne nieadekwatne do sytuacji;	-
Rozwój mowy		
1.	Trudności z komunikacją i porozumiewaniem;	8
2.	Mowa niezrozumiała;	8
3.	Niedosłuch;	1
4.	Opóźniony rozwój mowy;	-
5.	Niskie rozumienie mowy;	-
6.	Wada wymowy	-
7.	Obniżony rozwój poznawczy	-
8.	Niski zasób słownictwa i ekspresji słownej;	-
Rozwój motoryki małej		
1.	Mały zakres precyzji ruchów dłoni, spowolnienie, niezgrabne ruchy podczas zabaw wymagających precyzyjnych ruchów doni;	-
2.	Nieprawidłowy chwyt narzędzia pisarskiego;	-
3.	Zbyt duże napięcie mięśni palców i rąk;	-
4.	Szybka męczliwość;	-
5.	Bardzo wolne tempo pracy;	-
6.	Nierównomierne tempo pracy;	-
7.	Niechęć do podejmowania działań, które wymagają sprawności manualnej;	-
8.	Nieprawidłowy chwyt nożyczek i trudności w wycinaniu;	-
9.	Niechęć do prac plastycznych;	-
10.	Trudności w rysowaniu kształtów, wzorów literopodobnych;	-

11.	Niedokładność i niedbałość przy wykonywaniu zadań;	-
12.	Trudności z porządkowaniem, organizowaniem miejsca pracy;	-
Rozwój motoryki dużej		
1.	Zgłaszanie potrzeb fizjologicznych;	1
2.	Otyłość;	-
3.	Brak koordynacji wzrokowo-ruchowej;	-
4.	Trudności w powtarzaniu sekwencji ruchowych;	-
5.	Wykonywanie ćwiczeń niedokładnie i nieprawidłowo;	-
6.	Unikanie zabaw na placu zabaw;	-
7.	Osiąganie z opóźnieniem różnych umiejętności ruchowych w czynnościach zabawowych, sportowych i codziennych;	-
8.	Trudności w ubieraniu się;	-

2. Diagnoza czterolatek.

a. W wyniku zastosowania wskazanych powyżej metod diagnostycznych 6 dzieci z tej grupy przedszkolnej napotyka na trudności w zakresie wskazanych do diagnozy obszarów. Stanowią oni **31 %** wszystkich uczęszczających do tej grupy.

b. Dzieci te wymagają wsparcia w więcej niż jednym obszarze. Wśród sześciorga dzieci z trudnościami, dwoje wykazuje trudności w rozwoju społecznym, jedno w emocjonalnym, jedno w rozwoju mowy, dwoje dzieci w rozwoju motoryki małej oraz czworo z motoryki dużej.

rozwój	Liczba dzieci	%
społeczny	2	33%
emocjonalny	1	16%
mowy	1	16%
motoryki małej	2	33%
motoryki dużej	4	66%

Rozwój społeczny		
1.	Nieprzestrzeganie zasad obowiązujących w grupie, ignorowanie zasad;	1
2.	Izolowanie się od rówieśników;	-
3.	Brak reakcji na polecenia nauczyciela, dorosłego	2
4.	Niechęć do aktywności proponowanych przez nauczyciela	-
5.	Konflikty w rówieśnikami;	1
6.	Zachowania agresywne;	1
7.	Trudności z koncentracją;	1

8.	Hałaśliwość	1
9.	Trudności w nawiązywaniu relacji z rówieśnikami;	-
10.	Oczekiwanie, że w sytuacji trudnej inni rozwiążą zadanie;	-
11.	Nieużywanie zwrotów grzecznościowych;	-
12.	Przeciwstawianie się innym, demonstrowanie siły fizycznej;	-
Rozwój emocjonalny		
1.	Radzenie sobie z rozstaniem z rodzicem;	-
2.	Manifestowanie swojego niezadowolenia, obrażanie się na rówieśników;	2
3.	Nieumiejętność odnalezienia się w nowej rzeczywistości;	-
4.	Płaczliwość, nadmierna reakcja emocjonalna;	1
5.	Postawa buntownicza;	1
6.	Nieśmiałość i wycofanie;	-
7.	Nadpobudliwość; obniżony nastrój i lękliwość;	-
8.	Nieumiejętność godzenia się z porażką;	-
9.	Gniew, popychanie, niszczenie w sytuacjach trudnych;	-
10.	Częsta zmiana nastroju;	-
11.	Zachowania agresywne jako reakcja na frustrację;	-
12.	Impulsywność;	-
13.	Reakcje emocjonalne nieadekwatne do sytuacji;	-
Rozwój mowy		
1.	Trudności z komunikacją i porozumiewaniem;	1
2.	Mowa niezrozumiała;	-
3.	Niedosłuch;	1
4.	Opóźniony rozwój mowy;	1
5.	Niskie rozumienie mowy;	1
6.	Wada wymowy	-
7.	Obniżony rozwój poznawczy	-
8.	Niski zasób słownictwa i ekspresji słownej;	-
Rozwój motoryki małej		
1.	Mały zakres precyzji ruchów dłoni, spowolnienie, niezgrabne ruchy podczas zabaw wymagających precyzyjnych ruchów dłoni;	1
2.	Nieprawidłowy chwyt narzędzia pisarskiego;	2
3.	Zbyt duże napięcie mięśni palców i rąk;	1
4.	Szybka męczliwość;	1
5.	Bardzo wolne tempo pracy;	2
6.	Nierównomierne tempo pracy;	-
7.	Niechęć do podejmowania działań, które wymagają sprawności manualnej;	1

8.	Nieprawidłowy chwyt nożyczek i trudności w wycinaniu;	-
9.	Niechęć do prac plastycznych;	-
10.	Trudności w rysowaniu kształtów, wzorów literopodobnych;	-
11.	Niedokładność i niedbałość przy wykonywaniu zadań;	-
12.	Trudności z porządkowaniem, organizowaniem miejsca pracy;	-
Rozwój motoryki dużej		
1.	Zgłaszanie potrzeb fizjologicznych;	-
2.	Otyłość;	2
3.	Brak koordynacji wzrokowo-ruchowej;	2
4.	Trudności w powtarzaniu sekwencji ruchowych;	-
5.	Wykonywanie ćwiczeń niedokładnie i nieprawidłowo;	-
6.	Unikanie zabaw na placu zabaw;	-
7.	Osiąganie z opóźnieniem różnych umiejętności ruchowych w czynnościach zabawowych, sportowych i codziennych;	-
8.	Trudności w ubieraniu się;	1

3. Diagnoza pięciolatek.

a. W wyniku zastosowania wskazanych powyżej metod diagnostycznych 8 dzieci z tej grupy przedszkolnej napotyka na trudności w zakresie wskazanych do diagnozy obszarów. Stanowią oni **42%** wszystkich uczęszczających do tej grupy.

b. Dzieci te wymagają wsparcia w więcej niż jednym obszarze. Wśród ośmiorga dzieci z trudnościami, ośmioro wykazuje trudności w rozwoju społecznym, ośmioro w emocjonalnym, sześcioro w rozwoju mowy, ośmioro w motoryce małej i dużej.

rozwój	Liczba dzieci	%
społeczny	8	100%
emocjonalny	8	100%
mowy	6	31%
motoryki małej	8	100%
motoryki dużej	8	100%

Rozwój społeczny		
1.	Nieprzestrzeganie zasad obowiązujących w grupie, ignorowanie zasad;	4
2.	Izolowanie się od rówieśników;	1
3.	Brak reakcji na polecenia nauczyciela, dorosłego	3
4.	Niechęć do aktywności proponowanych przez nauczyciela	1

5.	Konflikty w rówieśnikami;	2
6.	Zachowania agresywne;	1
7.	Trudności z koncentracją;	2
8.	Hałaśliwość	-
9.	Trudności w nawiązywaniu relacji z rówieśnikami;	4
10.	Oczekiwanie, że w sytuacji trudnej inni rozwiążą zadanie;	-
11.	Nieużywanie zwrotów grzecznościowych;	1
12.	Przeciwstawianie się innym, demonstrowanie siły fizycznej;	-
Rozwój emocjonalny		
1.	Radzenie sobie z rozstaniem z rodzicem;	3
2.	Manifestowanie swojego niezadowolenia, obrażanie się na rówieśników;	-
3.	Nieumiejętność odnalezienia się w nowej rzeczywistości;	-
4.	Płaczliwość, nadmierna reakcja emocjonalna;	3
5.	Postawa buntownicza;	1
6.	Nieśmiałość i wycofanie;	3
7.	Nadpobudliwość;	2
8.	obniżony nastrój i lękliwość;	2
9.	Nieumiejętność godzenia się z porażką;	-
10.	Gniew, popychanie, niszczenie w sytuacjach trudnych;	-
11.	Częsta zmiana nastroju;	-
12.	Zachowania agresywne jako reakcja na frustrację;	-
13.	Impulsywność;	-
14.	Reakcje emocjonalne nieadekwatne do sytuacji;	-
Rozwój mowy		
1.	Trudności z komunikacją i porozumiewaniem;	-
2.	Mowa niezrozumiała dla obcych;	3
3.	Niedosłuch;	-
4.	Opóźniony rozwój mowy;	2
5.	Niskie rozumienie mowy;	1
6.	Wada wymowy (nieprawidłowa realizacja głosek k,g,l)	1
7.	Obniżony rozwój poznawczy	-
8.	Niski zasób słownictwa i ekspresji słownej;	1
Rozwój motoryki małej		
1.	Mały zakres precyzji ruchów dłoni, spowolnienie, niezgrabne ruchy podczas zabaw wymagających precyzyjnych ruchów dłoni;	-
2.	Nieprawidłowy chwyt narzędzia pisarskiego;	2
3.	Zbyt duże napięcie mięśni palców i rąk;	4

4.	Szybka męczliwość;	-
5.	Bardzo wolne tempo pracy;	-
6.	Nierównomierne tempo pracy;	3
7.	Niechęć do podejmowania działań, które wymagają sprawności manualnej;	-
8.	Nieprawidłowy chwyt nożyczek i trudności w wycinaniu;	2
9.	Niechęć do prac plastycznych, zniechęcanie się podczas ich wykonywania;	4
10.	Trudności w rysowaniu kształtów, wzorów literopodobnych;	-
11.	Niedokładność i niedbałość przy wykonywaniu zadań;	-
12.	Trudności z porządkowaniem, organizowaniem miejsca pracy;	1
Rozwój motoryki dużej		
1.	Zgłaszanie potrzeb fizjologicznych;	-
2.	Otyłość;	-
3.	Brak koordynacji wzrokowo-ruchowej;	4
4.	Trudności w powtarzaniu sekwencji ruchowych;	6
5.	Wykonywanie ćwiczeń niedokładnie i nieprawidłowo;	3
6.	Unikanie zabaw na placu zabaw;	1
7.	Osiąganie z opóźnieniem różnych umiejętności ruchowych w czynnościach zabawowych, sportowych i codziennych;	-
8.	Trudności w ubieraniu się;	-

4. Diagnoza sześciolatków

a. W wyniku zastosowania wskazanych powyżej metod diagnostycznych 12 dzieci z najstarszej grupy przedszkolnej napotyka na trudności w zakresie wskazanych do diagnozy obszarów. Stanowią oni **43%** wszystkich uczęszczających do tej grupy.

b. Dzieci te wymagają wsparcia w więcej niż jednym obszarze. Wśród dwanaścioro dzieci z trudnościami, jedenaścioro wykazuje trudności w rozwoju społecznym, ośmioro w emocjonalnym, ośmioro w rozwoju mowy, ośmioro z motoryki małej i czworo z motoryki dużej.

rozwój	Liczba dzieci	%
społeczny	11	91%
emocjonalny	8	67%
mowy	8	67%
motoryki małej	8	67%
motoryki dużej	4	33%

Rozwój społeczny		
1.	Nieprzestrzeganie zasad obowiązujących w grupie, ignorowanie zasad;	5
2.	Izolowanie się od rówieśników;	5
3.	Niechęć do współpracy w grupie;	2
4.	Brak reakcji na polecenia nauczyciela, dorosłego	1
5.	Niechęć do aktywności proponowanych przez nauczyciela	-
6.	Konflikty w rówieśnikami;	2
7.	Zachowania agresywne;	1
8.	Trudności z koncentracją;	3
9.	Hałaśliwość	-
10.	Trudności w nawiązywaniu relacji z rówieśnikami;	6
11.	Oczekiwanie, że w sytuacji trudnej inni rozwiążą zadanie;	1
12.	Nieużywanie zwrotów grzecznościowych;	2
13.	Przeciwstawianie się innym, demonstrowanie siły fizycznej;	1
Rozwój emocjonalny		
1.	Radzenie sobie z rozstaniem z rodzicem;	-
2.	Manifestowanie swojego niezadowolenia, obrażanie się na rówieśników;	-
3.	Nieumiejętność odnalezienia się w nowej rzeczywistości;	-
4.	Płaczliwość, nadmierna reakcja emocjonalna;	2
5.	Postawa buntownicza;	-
6.	Nieśmiałość i wycofanie;	4
7.	Nadpobudliwość;	1
8.	Nieumiejętność godzenia się z porażką;	2
9.	Gniew, popychanie, niszczenie w sytuacjach trudnych;	1
10.	Częsta zmiana nastroju;	1
11.	Zachowania agresywne jako reakcja na frustrację;	1
12.	Impulsywność;	1
13.	Reakcje emocjonalne nieadekwatne do sytuacji;	1
Rozwój mowy		
1.	Trudności z komunikacją i porozumiewaniem;	-
2.	Mowa niezrozumiała;	-
3.	Niedosłuch;	-
4.	Opóźniony rozwój mowy;	1
5.	Niskie rozumienie mowy;	-
6.	Wada wymowy	10
	w tym:	
	➤ sygmatyzm szeregu ciszącego	1
	➤ sygmatyzm szeregu szumiącego	7

	➤ rotacyzm	2
7.	Obniżony rozwój poznawczy	1
8.	Niski zasób słownictwa i ekspresji słownej;	1
Rozwój motoryki małej		
1.	Mały zakres precyzji ruchów dłoni, spowolnienie, niezgrabne ruchy podczas zabaw wymagających precyzyjnych ruchów doni;	4
2.	Nieprawidłowy chwyt narzędzia pisarskiego;	3
3.	Zbyt duże napięcie mięśni palców i rąk;	1
4.	Szybka męczliwość;	-
5.	Bardzo wolne tempo pracy;	3
6.	Nierównomierne tempo pracy;	-
7.	Niechęć do podejmowania działań, które wymagają sprawności manualnej;	-
8.	Nieprawidłowy chwyt nożyczek i trudności w wycinaniu;	4
9.	Niechęć do prac plastycznych;	-
10.	Trudności w rysowaniu kształtów, wzorów literopodobnych;	7
11.	Niedokładność i niedbałość przy wykonywaniu zadań;	2
12.	Trudności z porządkowaniem, organizowaniem miejsca pracy;	1
Rozwój motoryki dużej		
1.	Zgłaszanie potrzeb fizjologicznych;	-
2.	Otyłość;	-
3.	Brak koordynacji wzrokowo-ruchowej;	1
4.	Trudności w powtarzaniu sekwencji ruchowych;	3
5.	Wykonywanie ćwiczeń niedokładnie i nieprawidłowo;	-
6.	Unikanie zabaw na placu zabaw;	-
7.	Osiąganie z opóźnieniem różnych umiejętności ruchowych w czynnościach zabawowych, sportowych i codziennych;	1
8.	Trudności w ubieraniu się;	1

5. Diagnoza całościowa- zestawienie statystyczne.

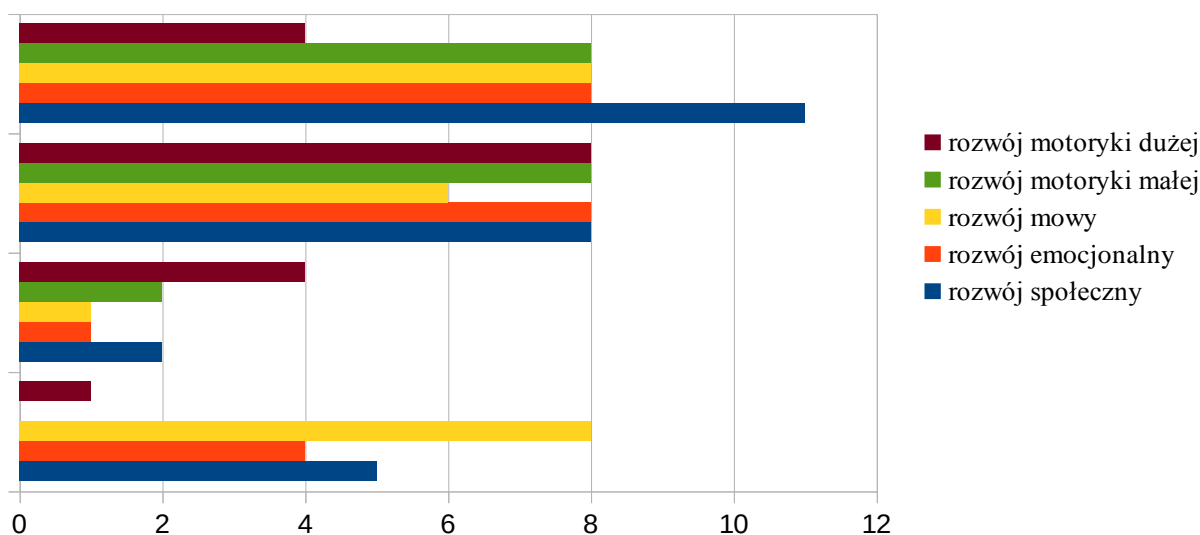
a. liczba dzieci w oddziałach

Liczba dzieci w grupach:	
trzyletnie	18
czteroletnie	19
pięcioletnie	19
sześcioletnie	28
Razem	84

b. liczba osób z trudnościami w poszczególnych grupach

Liczba dzieci z trudnościami		dziewczynek	chłopców
trzyletnie	11	5	6
czteroletnie	6	2	4
pięcioletnie	8	4	4
sześćioletnie	12	3	9
Razem	37	14	23

Rozkład trudności w diagnozowanych obszarach w poszczególnych grupach

c.

Rozwój społeczny			
Lp.	Trudność	Liczba dzieci	% wszystkich przedszkolaków
1.	Nieprzestrzeganie zasad obowiązujących w grupie, ignorowanie zasad;	14	16%
2.	Izolowanie się od rówieśników, niechęć do pracy w grupie;	11	13%
3.	Brak reakcji na polecenia nauczyciela, dorosłego;	8	9,5%
4.	Niechęć do aktywności proponowanych przez nauczyciela;	4	5%
5.	Konflikty w rówieśnikami;	6	7%

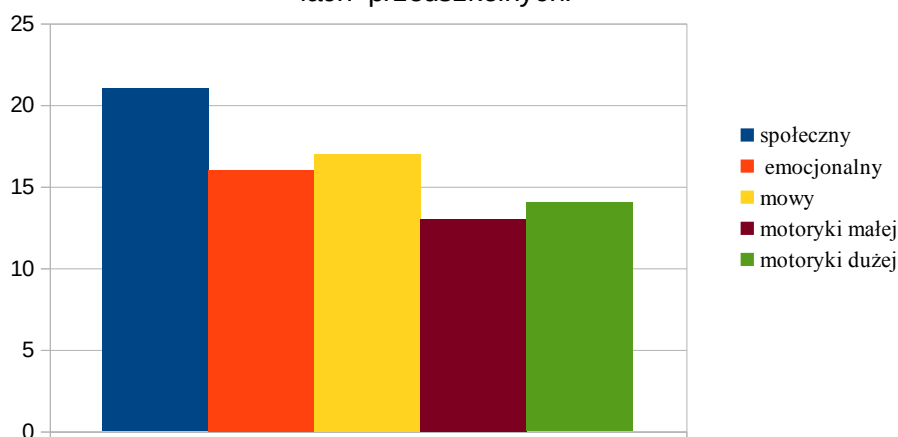
6.	Zachowania agresywne;	3	3,5%
7.	Trudności z koncentracją;	6	7%
8.	Hałaśliwość	1	1%
9.	Trudności w nawiązywaniu relacji z rówieśnikami;	10	12%
10.	Oczekiwanie, że w sytuacji trudnej inni rozwiążą zadanie;	1	1%
11.	Nieużywanie zwrotów grzecznościowych;	3	3,5%
12.	Przeciwstawianie się innym, demonstrowanie siły fizycznej;	1	1%
Rozwój emocjonalny			
1.	Radzenie sobie z rozstaniem z rodzicem;	5	6%
2.	Manifestowanie swojego niezadowolenia, obrażanie się na rówieśników;	3	3,5%
3.	Nieumiejętność odnalezienia się w nowej rzeczywistości;	1	1%
4.	Płaczliwość, nadmierna reakcja emocjonalna;	7	8%
5.	Postawa buntownicza;	2	2%
6.	Nieśmiałość i wycofanie;	7	8%
7.	Nadpobudliwość;	3	3,5%
8.	Obniżony nastrój i lękliwość;	2	2%
9.	Nieumiejętność godzenia się z porażką;	2	2%
10.	Gniew, popychanie, niszczenie w sytuacjach trudnych;	1	1%
11.	Częsta zmiana nastroju;	1	1%
12.	Zachowania agresywne jako reakcja na frustrację;	1	1%
13.	Impulsywność;	1	1%
14.	Reakcje emocjonalne nieadekwatne do sytuacji;	1	1%
Rozwój mowy			
1.	Trudności z komunikacją i porozumiewaniem;	9	11%
2.	Mowa niezrozumiała;	11	13%
3.	Niedosluch;	2	2%
4.	Opóźniony rozwój mowy;	4	5%
5.	Niskie rozumienie mowy;	2	2%
6.	Wada wymowy	11	13%
	➤ nieprawidłowa realizacja głosek k, g,l;	1	
	➤ sygmatyzm szeregu ciszącego;	1	
	➤ sygmatyzm szeregu szumiącego;	7	
	➤ rotacyzm	2	
7.	Obniżony rozwój poznawczy	1	1%

8.	Niski zasób słownictwa i ekspresji słownej;	2	2%
Rozwój motoryki małej			
1.	Mały zakres precyzji ruchów dłoni, spowolnienie, niezgrabne ruchy podczas zabaw wymagających precyzyjnych ruchów doni;	5	6%
2.	Nieprawidłowy chwyt narzędzia pisarskiego;	7	8%
3.	Zbyt duże napięcie mięśni palców i rąk;	1	1%
4.	Szybka męczliwość;	1	1%
5.	Bardzo wolne tempo pracy;	5	6%
6.	Nierównomierne tempo pracy;	3	3,5%
7.	Niechęć do podejmowania działań, które wymagają sprawności manualnej;	1	1%
8.	Nieprawidłowy chwyt nożyczek i trudności w wycinaniu;	6	7%
9.	Niechęć do prac plastycznych;	4	5%
10.	Trudności w rysowaniu kształtów, wzorów literopodobnych;	7	8%
11.	Niedokładność i niedbałość przy wykonywaniu zadań;	2	2%
12.	Trudności z porządkowaniem, organizowaniem miejsca pracy;	2	2%
Rozwój motoryki dużej			
1.	Zgłaszanie potrzeb fizjologicznych;	1	1%
2.	Otyłość;	2	2%
3.	Brak koordynacji wzrokowo-ruchowej;	7	8%
4.	Trudności w powtarzaniu sekwencji ruchowych;	9	11%
5.	Wykonywanie ćwiczeń niedokładnie i nieprawidłowo;	3	3,5%
6.	Unikanie zabaw na placu zabaw;	1	1%
7.	Osiąganie z opóźnieniem różnych umiejętności ruchowych w czynnościach zabawowych, sportowych i codziennych;	1	1%
8.	Trudności w ubieraniu się;	2	2%

Ustalono, że 37 dzieci ma trudności w diagnozowanych obszarach, stanowią oni 44% wszystkich przedszkolaków w oddziałach przedszkolnych w Zespole Szkół w Drohiczynie. Rozkład trudności w diagnozowanych obszarach we wszystkich oddziałach przedszkolnych Zespołu Szkół w Drohiczynie.

- rozwój społeczny- 21 dzieci z wszystkich grup przedszkolnych i stanowią 25% wszystkich przedszkolaków;
- rozwój emocjonalny- 16 dzieci i stanowią 19% wszystkich przedszkolaków;
- rozwój mowy- 17 dzieci, które stanowią 20 % wszystkich dzieci;
- rozwój motoryki małej- 13 dzieci i stanowią one 15%;
- rozwój motoryki dużej- 14 dzieci i stanowią one 16% wszystkich przedszkolaków;

Trudności w poszczególnych obszarach we wszystkich oddziałach przedszkolnych.

V. Wnioski i rekomendacje z przeprowadzonej diagnozy.

Diagnoza dzieci w wieku przedszkolnym pozwoliła wskazać obszary, w których należy wzmocnić oddziaływania, by wspierać dzieci w ich indywidualnym rozwoju oraz umożliwić im pokonanie trudności, a tym samym stworzyć im okazję do rozwoju oraz przygotować je do dalszej edukacji poprzez organizację odpowiednio dobranych zajęć i wycieczek.

Okres przedszkolny to najlepszy okres na zapobieganie ewentualnym trudnościom w nauce – niwelowanie dysharmonii rozwojowych, terapii zaburzeń, wyrównywanie zaniedbań środowiskowych, dlatego w zakresie zdiagnozowanych deficytów wskazane jest zorganizowanie dodatkowych zajęć, takich jak: zajęcia logopedyczne, zajęcia stymulujące rozwój społeczno-emocjonalny, zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy oraz zajęcia w zakresie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy.

Z analizy dostępnych zasobów technicznych wynika, iż potrzebny jest zakup dodatkowych pomocy dydaktycznych, w tym urządzeń TIK, do realizacji zajęć w postaci doposażenia trzech pracowni tematycznych: pracowni doświadczania świata, gabinetu logopedycznego i sali do zajęć tanecznych. Doposażenie sal w nowoczesny sprzęt multimedialny pozwoli na pracę z dzieckiem w obszarze motoryki małej i pracy zmysłami.

Wychowankowie oddziałów przedszkolnych w Zespole Szkół w Drohiczyńce są mieszkańcami w głównej mierze obszarów wiejskich o utrudnionym dostępie do ofert zajęć dodatkowych oraz specjalistycznych. Ze względu na miejsce zamieszkania, konieczność dowozu przez rodziców oraz wysokie koszty uczestnictwa w zajęciach, tylko nieliczni mają możliwość rozwijania podstawowych umiejętności i predyspozycji – na zajęciach dodatkowych. Brak systematycznej pracy z dzieckiem w warunkach domowych z rodzicami oraz ograniczona oferta zajęć – pozostawia u dzieci niestety duży, niekorzystny ślad w kształtowaniu zachowań, umiejętności poznawczych tj.: myślenie, uwaga oraz mowa, a także w wyrażaniu emocji i kontaktach społecznych. Dlatego w okresie przedszkolnym, kiedy rozwój dzieci jest najbardziej dynamiczny, tak ważne jest, aby zapewnić im optymalne warunki do rozwoju – właśnie w formie rekomendowanych zajęć dodatkowych:

1. Stwierdzono, że aż 25% przedszkolaków boryka się z trudnościami komunikacyjnymi o różnym charakterze. W związku z tym konieczne jest podjęcie działań terapeutycznych prowadzących do eliminacji wad wymowy oraz korygowania zaburzeń we wszystkich podsystemach języka (fonetycznym, leksykalnym, fleksyjnym, składniowym i

narracyjnym), działań o charakterze profilaktyki logopedycznej, rozwijania motoryki dużej i małej jako elementów wspierających rozwój motoryki narządów artykulacyjnych. W Zespole Szkół w Drohiczynie pracuje dwóch wykształconych logopedów (studia magisterskie z zakresu logopedii oraz studia podyplomowe *Logopedia ogólna i kliniczna*). Prowadzą oni zajęcia na różnych etapach edukacyjnych. Obecnie na terapię logopedyczną dzieci w wieku przedszkolnym przeznaczono dwie godziny. Biorąc pod uwagę fakt, że 17 dzieci potrzebuje oddziaływania terapeutycznego (10 dziewczynek oraz siedmiu chłopców), zasadne jest zwiększenie liczby godzin przeznaczonych na terapię logopedyczną. W celu zwiększenia atrakcyjności zajęć, podniesienia ich efektywności oraz prowadzenia terapii w zgodzie z założeniami edukacji w ruchu, istotne jest doposażenie istniejącego gabinetu logopedycznego w pomoce terapeutyczno-edukacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy pozwalających wzbogacić terapię o TIK i profesjonalne, polecane przez środowiska akademickie i terapeutyczne, programów komputerowych.

2. Z diagnozy wynika, że wśród dzieci w wieku przedszkolnym 13 dzieci (15%) ma trudności w zakresie motoryki małej oraz 14 dzieci (16%) w zakresie motoryki dużej. Istotne jest podjęcie działań prowadzących do rozwoju tych umiejętności, które okażą się kluczowe w zdobywaniu umiejętności komunikacyjnych, narracyjnych, czytania i pisania. Zasadne jest wprowadzenie dodatkowych zajęć poprawiających koordynację wzrokowo – ruchową i ogólną sprawność fizyczną. Posiadamy wykwalifikowaną kadrę nauczycieli do prowadzenia zajęć: rytmiczno – tanecznych. Zajęcia rytmiczno-taneczne wpłyną na ogólny rozwój dziecka, jego rozwój fizyczny, intelektualny i emocjonalny, rozwiną kompetencje z zakresu świadomości i ekspresji kulturalnej. Aktywność tego typu rozwinie u dzieci szeroko pojętą kulturę muzyczną i umiejętności rytmiczne. Dodatkowo pozwolą znaleźć zainteresowania i pasje, które każde dziecko będzie mogło rozwijać w wieku szkolnym w Zespole Tańców Polskich „Krajka” (funkcjonującym przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Drohiczynie). Jednocześnie udział w tych zajęciach jest okazją do pierwszych spotkań dzieci z kulturą ludową Podlasia, do rozbudzania szacunku dla Małej Ojczyzny i do poznawania dorobku kulturowego tego regionu.
3. Atrakcyjną formą rozwoju motoryki dużej, poprawy kondycji i sprawności ruchowej, profilaktyki wad postawy byłyby wyjazdy na basen. Istotne jest, że najbliższy basen rekreacyjny z szkołą pływania dla najmłodszych znajduje się w Siemiatyczach, mieście oddalonym do naszej szkoły o 17 km. Wyjazdy na basen pozwoliłyby najmłodszym oswoić się z wodą, zdobyć nowe umiejętności i stanowić będą doskonały wstęp do nauki pływania w okresie edukacji wczesnoszkolnej. Warto podkreślić, że każdy taki wyjazd jest też dla dzieci okazją do nabywania samodzielności. Ważnym sposobem oddziaływania jest wskazanie dzieciom i rodzicom aktywnych sposobów spędzania czasu. Dlatego też zaleca się organizację wyjazdu do parku liniowego. Podczas wyjazdu dzieci będą mogły rozwinąć koordynację wzrokowo-ruchową, wzmocnić pewność siebie, zintegrować się.
4. Najczęstszymi przyczynami nadmiernego napięcia, zmęczenia czy stresu u dzieci są gwałtowne zmiany w życiu dziecka, z którymi nie potrafi ono sobie poradzić, konieczność utrzymywania uwagi przez dłuższy czas, w sytuacji, gdy narasta w nim potrzeba ruchu, trudności w relacjach z rówieśnikami. Często jest to zbyt duże obciążenie dla dziecka. Tego typu trudności zauważamy u 16 dzieci (stanowią one 19% wszystkich przedszkolaków). Dodatkowo 21 dzieci z dużym trudem nawiązuje relacje z rówieśnikami i nie odnajduje się w sytuacjach społecznych.

W każdej grupie przedszkolnej znajdują się dzieci, które potrzebują wsparcia w tym zakresie. Aby stworzyć tym dzieciom okazję do poradzenia sobie z złością i gniewem,

uniknąć ich agresji i autoagresji, zasadne jest stworzenie w każdej sali kąćków wyciszających, stanowiących odpowiedź na trudności dzieci z radzeniem sobie z emocjami. Pozwolą one dziecku odejść od grupy, zdystansować się do sytuacji stresowej, ograniczyć zachowania ryzykowne, wzmocnią poczucie własnej wartości dzieci. Celem aranżacji takich miejsc w naszej szkole jest kształtowanie właściwych postaw prozdrowotnych dzieci w zakresie troski o zdrowie, równowagę i higienę psychiczną.

Aby wskazać dzieciom metody radzenia sobie ze stresem i emocjami, zasadne jest, by w każdej grupie przedszkolnej wprowadzić elementy jogi (jako elementu zajęć w ramach realizacji podstawy programowej). Joga przyniesie dzieciom im korzyści emocjonalne i fizyczne: zwiększy samoakceptację i pewność siebie, obniży poziom stresu, polepszy skupienie i koncentrację, zwiększa poziom troski o innych i empatię, zmniejszy ilość negatywnych emocji i obniży poziom niepokoju, zmniejszy lęki, daje poczucie wewnętrznego spokoju.

Zasadne jest przeszkolenie pań pracujących w oddziałach przedszkolnych z zakresu prowadzenia zajęć z jogi. Zdobyte kompetencje i umiejętności pozwolą realizować zajęcia z jogi w sposób efektywny i atrakcyjny, a tym samym wesprzeć dzieci mające trudności emocjonalne i społeczne.

5. Doskonałym wsparciem dzieci w zdobywaniu umiejętności społecznych będzie realizacja programu *Przyjaciele Zippięgo*. To międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci w wieku 5-8 lat. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Zajęcia z tego programu prowadzone były w klasach I w Zespole Szkół przez pedagoga szkolnego posiadającym uprawnienia do prowadzenia zajęć z ramach tego programu. Dzieci nauczą się poszanowania dla innych, zaufania, przyjrzą się złożoności kulturowej i historycznej świata, wyjaśnią, czym są tolerancja i szacunek, wskażą ich przejawy. Każde spotkanie będzie również okazją do wspierania kompetencji kluczowych (kompetencji społecznych i obywatelskich).
6. Diagnoza nie pozostawia wątpliwości, że w każdej grupie znajduje się dziecko z trudnościami z zakresu procesów poznawczych oraz radzenia sobie z emocjami. Dodatkowo warto pamiętać, że integracja sensoryczna jest podstawą do sukcesu edukacyjnego w każdym obszarze, a jej zaburzenia sprawiają, że dziecko nie potrafi sobie właściwie poradzić z wyzwaniami, jakie przed nim stają. Wskazane jest zaaranżowanie sali doświadczania świata w naszej szkole. To przestrzeń, w której dziecko będzie mogło odzyskać wewnętrzną równowagę, jeśli niewystarczający okaże się kąćek wyciszeń w sali. Dodatkowo atutem sali będzie synchronizacja pracy mózgu zgodnie z założeniami neurodydaktyki, poprawienie koncentracji i uwagi, wzmocnienie umiejętności radzenia sobie ze stresem, niepokojem i porażką. Wielozmysłowe oddziaływanie sprzyjać będzie indywidualizacji rozwoju procesów poznawczych, ponieważ dziecko we własnym tempie przystąpi do zadań pod okiem specjalisty. Możliwość korzystania z tej sali da dzieciom okazję do rozwoju kompetencji kluczowych (umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych i naukowo-technicznych).
7. Ważnym elementem wyrównywania szans dzieci w edukacji przedszkolnej zamieszkujących obszar zagrożony trwałą marginalizacją jest podnoszenie kompetencji kadr systemu edukacji w ramach edukacji przedszkolnej. Diagnoza potwierdza, że coraz więcej dzieci boryka się z trudnościami wymagającymi terapii specjalistycznej. Z uwagi na ten fakt oraz w związku z brakiem specjalistów z psychologii oraz integracji sensorycznej w naszej szkole, gminie i powiecie, wskazane jest skierowanie nauczycieli na następujące formy

doskonalenia: studiów magisterskich *Psychologia dzieci i młodzieży* (1 nauczyciel) , studiów podyplomowych *Integracja sensoryczna* (2 nauczycieli). Ukończenie wskazanych kierunków przez nauczycieli już pracujących w Zespole Szkół w Drohiczynie przyczyni się do podniesienia efektywności podejmowanych oddziaływań terapeutycznych w ramach wczesnego wspomagania rozwoju, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i podniesienia jakości pracy szkoły.

8. Drohiczyn to miasteczko leżące w dolinie rzeki Bug, które znajduje się na obszarze „Natura 2000”. Od najmłodszych lat chcemy przekazywać dzieciom wiedzę na temat przyrody z najbliższego otoczenia, zwrócić ich uwagę na wyjątkowość ekosystemu Podlasia oraz kształtować postawy proekologiczne, a także uwrażliwiać na problem zmian klimatycznych. Stąd też dbamy o hoteliki dla owadów znajdujące się na terenie szkoły (powstały one w ramach innowacji pedagogicznej), uczestniczymy w międzynarodowej akcji „Sprzątanie świata”, systematycznie zbieramy plastikowe nakrętki oraz zużyte baterie.

Okazją do obserwacji przyrody będą również powstające ogrody kieszeniowe, projektowane i aranżowane w ramach projektu „Utworzenie 7 terenów zielonych na terenie miasta Drohiczyn” Najmłodszy będą mogli obserwować działania, jakie należy podjąć, by zapewnić roślinom wzrost, poznają etapy przygotowanie gleby i systemu irygacyjnego, nasadzenia traw, krzewów i roślin miodnych. Dodatkowym atutem będzie możliwość obserwacji przyrody w różnych porach roku i kształtowanie umiejętności dbania o rośliny. Do uatrakcyjnienia działań ekologicznych należy uwzględnić zakładanie mini ogródki w każdej sali przedszkolnej w ramach akcji „Zielone parapety”. Rozwiną kompetencje przyrodnicze oraz kompetencje miękkie (współpraca w grupie, planowanie działań), a także organizację wyjść i wyjazdów, tj. ośrodka edukacji ekologicznej, do ogrodu botanicznego, do parku narodowego.

9. W Zespole Szkół w Drohiczynie realizowany jest (zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi) program z zakresu doradztwa zawodowego, w którym pierwszy rozdział poświęcony jest zadaniom w edukacji przedszkolnej. Dzieci najchętniej biorą udział w zajęciach, które angażują ich uwagę, są dla nich atrakcyjne i pozwalają zrealizować potrzebę ruchu. Dlatego też zasadne jest, by działania w tym zakresie bazowały na ich doświadczeniu i obserwacji. Z uwagi na to, że nasze przedszkole mieści się w małej miejscowości, większość tych inicjatyw wiąże się z organizacją wyjazdu edukacyjnego. To jedyny sposób na to, by dzieci na własne oczy mogły przekonać się, na czym polega praca osób wykonujących dany zawód, jakim wyzwaniom i obowiązkom musi ona sprostać. Zasadne jest, by zadbać o różnorodność proponowanych form z zakresu doradztwa zawodowego, np. organizację:
 - warsztatów kulinarnych (dadzą dzieciom szansę na poznanie zawodu kucharza, etapów powstawania dania regionalnego, będzie to okazja do kształtowania kompetencji kluczowych społecznych oraz kompetencje miękkie: kreatywność i zdolność współpracy w grupie);
 - wycieczka do pasieki to jeden ze sposobów na zwrócenie uwagi na znaczenie pszczół w przyrodzie, potrzebę ich ochrony (kształtowanie kompetencji przyrodniczych i postaw proekologicznych). Dodatkowo dzieci będą mogły poznać zawód pszczelarza oraz atuty produktów pszczelarskich;
 - wycieczka do nadleśnictwa dzieci zapoznają się z pracą leśnika, będą uczestniczyły w zajęciach z bezpośredniej obserwacji roślin w ich naturalnym środowisku.
 - wycieczka do sadu pozwoli dzieciom poznać warunki pracy sadownika, jego obowiązki oraz zależność jego pracy od przyrody;
 - wycieczka do teatru stworzy okazję do zapoznania dzieci z zawodami aktora, scenografa, reżysera. Pozwoli rozwinąć umiejętność odbioru przedstawienia

teatralnego, kompetencje z zakresu ekspresji kulturalnej oraz kompetencje miękkie (empatię

- spotkanie z pisarzem o powstawaniu książki przybliży przedszkolakom etapy powstawania książek, pozwoli poznać zawody pisarza, edytora tekstu, ilustratora, redaktora, wydawcy. Dzieci rozwiną kompetencje z zakresu świadomości i ekspresji kulturowej.

10. Należy doposażyć każdą salę przedszkolną w nowoczesny ekran multimedialny . Interaktywność absorbuje dziecko, angażuje jego zmysły – wzrok, dotyk, słuch. Rozwija umiejętność wykonywania złożonych poleceń, które aktywizują myślenie abstrakcyjne. Ponadto bezsprzecznie ekran uatrakcyjni zajęcia, dyscyplinuje grupę a także zachęca do rozmów i – rozwija mowę.

VI. Podsumowanie

Okres edukacji przedszkolnej to czas, kiedy dzieci, bazując na wrodzonej ciekawości i otwartości na nowe doświadczenia, mają szansę przy wsparciu osób dorosłych pokonać trudności, z jakimi się borykają. Istnieje realna potrzeba wprowadzenia dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz specjalistycznych w celu stymulowania rozwoju i wyrównywania szans przedszkolaków. Stąd też zasadne jest, by wskazane oddziaływania zostały zrealizowane. Da to dzieciom szansę na rozwój, zdobycie wiedzy i nowych umiejętności, uniknięcie porażek w dalszej edukacji.

Wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców Gminy Drohiczyn należałoby rozszerzyć ofertę edukacyjną oddziałów przedszkolnych o dodatkowe – bezpłatne zajęcia. W perspektywie na najbliższe lata należałoby wziąć pod uwagę potrzebę pozyskania środków na ten cel.